

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

PARTEA I

Anul V — Nr. 114

LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 31 mai 1993

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
233. — Hotărâre cu privire la aprobarea Normelor pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată	1—12

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E

**cu privire la aprobarea Normelor pentru aplicarea
Ordonanței Guvernului nr. 3/1992
privind taxa pe valoarea adăugată**

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă Normele pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, conform anexei.

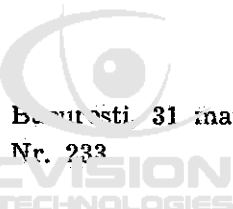
Art. 2. — Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 406/1992 și normele aprobate prin această hotărâre.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează :

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 31 mai 1993.

Nr. 233

N O R M E

pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, aprobată prin Legea nr. 130/1992

CAPITOLUL I

Operațiuni impozabile

Potrivit art. 2 din ordonanță, în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se cuprind operațiunile privind :

1. Livrările de bunuri mobile

Livrarea constituie transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor deținute de proprietar către beneficiar, direct sau prin cei care acționează în numele acestora.

Livrarea cuprinde toate operațiunile prin care se realizează transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile corporale, indiferent de forma juridică prin care se realizează : vânzare, schimb, aport în bunuri la capitalul social al societății comerciale, închirierea unor bunuri pe baza unui contract cu clauza transferării proprietății asupra bunurilor respective la o anumită dată, predarea de către agenții economici a unor bunuri, cu titlu gratuit.

Gazul, energia electrică și termică și altele similare sunt considerate ca bunuri mobile corporale.

2. Transferul proprietății bunurilor imobiliare între agenții economici, precum și între aceștia și instituții publice sau persoane fizice

Intră în sfera taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind transferul proprietății bunurilor imobiliare, indiferent de forma juridică prin care se realizează, potrivit precizărilor de la pct. 1 alin. 2 de mai sus.

În categoria bunurilor imobiliare, în sensul ordonanței, se cuprind :

a) toate construcțiile imobiliare prin natura lor, cum sunt : locuințele, vilele, construcțiile industriale, comerciale, agricole sau cele destinate exercitării altor activități ;

b) terenurile pentru construcții și cele situate în intravilan, inclusiv cele aferente localităților urbane sau rurale pe care sunt amplasate construcțiile sau alte amenajări ;

c) bunurile de natură mobilă care nu pot fi deținuțate fără a fi deteriorate sau fără a antrena deteriorarea imobilelor înseși.

3. Prestările de servicii

Prin *prestare de servicii*, în sensul taxei pe valoarea adăugată, se înțelege orice activitate rezultată dintr-un contract prin care o persoană se obligă să execute o muncă manuală sau intelectuală în scopul obținerii unui profit și care nu reprezintă livrări de bunuri.

Astfel de activități pot avea ca obiect :

- a) lucrări de construcții-montaj ;
- b) transport de persoane și mărfuri ;
- c) servicii de poștă și telecomunicații ;
- d) închiriere de bunuri mobile sau imobile ;
- e) operațiuni de intermediere sau de comision ;

f) reparații de orice natură ;

g) cesiuni de bunuri mobile corporale, precum : dreptul de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț ; de titluri de participare ;

h) operațiuni de publicitate, consulting, studii, cercetări și expertize ;

i) operațiuni bancare, financiare, de asigurare sau reasigurare ;

j) vânzări pentru consumul pe loc de produse alimentare și băuturi.

4. Operațiuni asimilate cu livrări de bunuri și prestări de servicii

Prevederile art. 2.4 din ordonanță se aplică de către agenții economici care utilizează pentru activitatea proprie bunuri sau servicii destinate în mod curent vânzării, dacă agenții economici respectivi :

— realizează, exclusiv sau parțial, operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată ;

— realizează bunuri de natura mijloacelor fixe.

Același regim se aplică și agenților economici din rețeaua comercială pentru bunurile preluate din depozitele proprii.

5. Importul de bunuri și servicii

În sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată intră importurile de bunuri și servicii realizate, direct sau prin intermediari autorizați, de orice persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute de Regulamentul vamal al României.

CAPITOLUL II

Persoane fizice sau juridice care exercită activități au supuse taxei pe valoarea adăugată

Potrivit art. 2 din ordonanță, pentru ca operațiunile privind transferul proprietății bunurilor sau prestările de servicii efectuate cu plată, precum și cele asimilate acestora să intre în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, trebuie ca acestea să rezulte dintr-o activitate desfășurată într-o manieră independentă de către persoanele fizice sau juridice.

Acționează de o manieră independentă persoanele care exercită o activitate pe propria lor răspundere și au libertate totală în organizarea și execuția lucrărilor pe care le comportă operațiunile în cauză, cum sunt :

- regiile autonome ;
- societățile comerciale ;
- unitățile teritoriale din subordinea Administrației Naționale a Rezervelor Materiale ;
- societățile agricole ;
- unitățile cooperatiste ;
- asociațiile și organizațiile cu scop lucrativ ;
- persoanele fizice și asociațiile familiale autorizate să desfășoare activități economice pe baza liberei inițiative ;

— persoanele juridice, precum și persoanele fizice, indiferent dacă au fost înregistrate sau nu ca agenți economici, pentru importurile de bunuri și servicii supuse taxei vamale potrivit Regulamentului vamal al României.

Nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile realizate de persoanele care nu acționează de o manieră independentă, cum este cazul salariaților și altor persoane angajate printr-un contract de muncă sau orice alt raport juridic de subordonare prin care se stabilesc condițiile de muncă, modalitatea de salarizare sau responsabilitatea celui care angajează, cum sunt :

— persoane fizice care prestează munci salarizate sau remunerate de asociațiile de locatari ;

— voiajorii, reprezentanții firmelor sau comis-voiajorii ;

— artiștii de spectacole ;

— manechinii ;

— jurnaliștii, corespondenții locali de presă.

De asemenea, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată indemnizațiile primite de persoanele care desfășoară activități în cadrul societăților comerciale și regiilor autonome, ca împuterniciți mandatați să reprezinte interesele capitalului de stat, ca membri în consiliile de administrație sau în comisiile de cenzori.

CAPITOLUL III

Operațiuni care nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată

Potrivit art. 3 din ordonanță, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate de :

a) asociațiile fără scop lucrativ, pentru activitățile având caracter social-filantropic ;

b) organizațiile care desfășoară activități de natură religioasă, politică sau civică ;

c) organizațiile sindicale, pentru activitățile legate direct de apărarea colectivă a intereselor materiale și morale ale membrilor lor ;

d) instituțiile publice, pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, de apărare, ordine publică, siguranța statului, culturale și sportive.

Același regim se aplică și vânzării către populație a imobilelor sau părților de imobile construite și date în folosință înainte de introducerea taxei pe valoarea adăugată, precum și închirierii de imobile sau părți ale acestora în scop de locuință.

Nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile care nu rezultă dintr-o activitate economică având drept scop obținerea de profit sau care nu sunt executate cu plată sau asimilate plății.

În situațiile în care din operațiunile de mai sus rezultă profit, unitățile respective sunt obligate să-l utilizeze pentru dezvoltarea sau îmbunătățirea serviciilor prestate.

Asociațiile, organizațiile și instituțiile publice de mai sus intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată pentru alte operațiuni privind livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate în mod sistematic, direct sau prin intermediul unor terți, pentru obținerea de profit.

De asemenea, intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată unitățile teritoriale din subordinea Administrației Naționale a Rezervelor Materiale autorizate să desfășoare activități cu caracter comercial.

CAPITOLUL IV

Teritorialitatea

Conform art. 4 alineatul ultim din ordonanță, prestările de servicii sunt impozabile atunci când sunt utilizate în România, independent de locul unde este situat sediul sau domiciliul prestatorului.

În baza prevederilor de mai sus se stabilesc criteriile în funcție de care se determină locul de impozitare pentru serviciile executate sau utilizate în România :

1 Locul unde sunt situate bunurile de natură imobiliară

Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată lucrările de construcții-montaj executate pentru realizarea, repararea și întreținerea bunurilor imobiliare existente în România, independent de locul unde este situat sediul prestatorului — în țară sau în străinătate.

Același regim se aplică și serviciilor de arhitectură, proiectare, de coordonare a lucrărilor de construcții, precum și serviciilor prestate de alți agenți economici cu activitate în domeniul bunurilor imobiliare (studii, expertize, reparații și alte prestări ale agenților imobiliari).

2 Locul unde se prestează transportul de persoane și de mărfuri

Operațiunile rezultate din activitatea de transport de persoane și de mărfuri sunt supuse taxei pe valoarea adăugată corespunzător distanțelor parcurse în România.

3 Locul unde sunt utilizate serviciile

Taxa pe valoarea adăugată se plătește de beneficiari pentru următoarele servicii :

— închirierea de bunuri mobile corporale ;

— cesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț și alte drepturi similare ;

— serviciile de publicitate : consulting, studii, cercetări și expertize, ca și furnizarea de informații în domeniul prelucrării automate a datelor.

4 Locul unde serviciile sunt prestate efectiv

În această categorie se cuprind următoarele activități :

— culturale, artistice, sportive, științifice, educative, recreative, târguri și expoziții, inclusiv organizarea și serviciile accesorii acestor activități ;

— prestările accesorii transportului, cum sunt : încărcarea-descărcarea mijloacelor de transport, manipulara, paza și depozitarea mărfurilor etc. ;

— activitatea hotelieră, inclusiv în moteluri, vile, cabane, campinguri etc. ;

— vânzările pentru consumul pe loc de produse alimentare și băuturi.

5. Locul unde este situat sediul prestatorului

Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, la locul unde este situat sediul prestatorului, serviciile necuprinse la pct. 1—4 de mai sus.

CAPITOLUL V

Operațiuni scutite

Operațiunile scutite sunt reglementate prin art. 5 lit. c) și art. 6 din ordonanță și nu se admite extinderea lor prin analogie.

În aplicarea prevederilor art. 6 din ordonanță, se precizează :

1. *Cu privire la livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate în țară de :*

a) unitățile sanitare și de asistență socială

Se încadrează în scutirea prevăzută la lit. a) operațiunile efectuate de unitățile autorizate să desfășoare activități sanitare, inclusiv veterinarie, și de asistență socială, indiferent de forma lor de organizare : spitale, sanatorii, policlinici, dispensare, cabinete medicale, aziluri, case de copii, salvări și altele autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială.

Sunt scutite, de asemenea, serviciile funerare prestate de unitățile sanitare sau de alte unități special autorizate în acest sens.

În cazul când unitățile de mai sus desfășoară și alte activități decât cele sanitare și de asistență socială, încadrarea acestora în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se efectuează în mod distinct, ținând seama de prevederile normelor legale.

Astfel, operațiunile economice efectuate în mod sistematic în vederea obținerii de profit, cum ar fi livrările de bunuri din gospodăriile anexe, prestările hoteliere, inclusiv pensiunile, activitățile de comerț se supun taxei pe valoarea adăugată dacă unitatea în cauză realizează din aceste activități un venit total de peste 10 milioane lei anual ;

b) unitățile de știință și învățământ, de cultură și sport

Sunt scutite operațiunile efectuate de unitățile de învățământ primar, gimnazial, liceal, superior, post-universitar ; școlile profesionale, complementare, de meserii sau postliceale ; școlile de maiștri ; centrele de perfecționare a pregătirii profesionale, de reorientare și recalificare profesională ; grădinițele, taberele de copii și de tineret ; unitățile de ocrotire și învățământ special. Se supun acestor prevederi unitățile de cercetare pentru cercetările științifice fundamentale, pentru programele naționale de cercetare-dezvoltare finanțate din bugetul de stat, precum și din fondul special.

Activitățile de mai sus sunt scutite, independent de forma juridică și de proprietate a unităților care le efectuează.

Nu se încadrează în prevederile de mai sus activitățile desfășurate în domenii cum ar fi :

— conducerea auto sau pilotarea navelor și aeronavelor ;

— pregătirea în diverse discipline : sportive, artistice, de regim etc.

Activitățile, precum și altele desfășurate în mod sistematic în scopul obținerii de profit, sunt supuse

taxei pe valoarea adăugată dacă unitatea în cauză realizează din aceste activități un venit total de peste 10 milioane lei anual ;

c) liber-profesioniștii autorizați care își desfășoară activitatea individual

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.d), operațiunile realizate de persoanele fizice autorizate în mod individual în baza Decretului nr. 153/1954 și Decretului-lege nr. 54/1990, cum sunt :

— inginerii, informaticienii, arhitecții, tehnicienii și desenatorii tehnici și de modele ;

— profesorii de orice specialitate, inclusiv cei de muzică și dans ;

— contabilii, avocații și notarii ;

— experții de orice fel ;

— dactilografele și stenografele ;

— traducătorii și interpreții ;

— medicii, inclusiv stomatologi și veterinari ;

— dentiștii și tehnicienii dentari ;

— asistenții medicali, surorile de caritate, moașele și infirmierii ;

— fotografiile ;

— artiștii plastici ;

— scriitorii ;

— compozitorii ;

d) organizațiile de nevăzători și de invalizi, asociațiile persoanelor handicapate și unitățile economice la care aceștia își desfășoară activitatea, potrivit legii

Sunt scutite, potrivit art. 6 lit. f), organizațiile de nevăzători și asociațiile persoanelor handicapate care desfășoară activități în scop social, precum și unitățile protejate, special organizate în baza Legii nr. 57/1992 privind încadrarea în muncă a persoanelor handicapate.

Unitățile economice aparținând organizațiilor de mai sus, care nu se încadrează în reglementările prevăzute la alineatul precedent, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată dacă realizează un venit total de peste 10 milioane lei anual ;

e) cantinele organizate pe lângă unitățile de învățământ, agenții economice și sociali, instituțiile publice (cu excepția celor care funcționează cu regim de alimentație publică)

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată vânzările de preparate culinare care fac parte din meniul propriu servit personalului care își desfășoară activitatea în unitățile respective.

Vânzarea preparatelor culinare proprii la alte persoane decât cele de mai sus, precum și a altor produse achiziționate în vederea revânzării, care nu sunt cuprinse în meniul propriu, este supusă taxei pe valoarea adăugată dacă aceste operațiuni depășesc plafonul de scutire de 10 milioane lei venit total anual ;

f) instituțiile bancare, financiare, de asigurări și reasigurări, Regia Autonomă a Loteriilor și Pronosticurilor Sportive din România, Regia Autonomă „Monetăria Statului” pentru producerea de medalii, insigne și monede

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată operațiunile efectuate de :

— Banca Națională a României, băncile comerciale și alte persoane juridice autorizate pentru activitățile

reglementate prin Legea nr. 33/1991 privind activitatea bancară ;

— societățile de asigurare și/sau reasigurare, inclusiv cele de intermediere în astfel de activități ;

— Regia Autonomă „Monetăria Statului“ pentru producerea de monede, în sortimentele și cantitățile solicitate de Banca Națională a României, de medalii și insigne ;

— Regia Autonomă a Loteriilor și Pronosticurilor Sportive din România ;

— regiile autonome „Monitorul Oficial“, „Imprimeria Băncii Naționale a României“ și „Imprimeria Națională“.

Sunt scutite, de asemenea, operațiunile financiare referitoare la acțiuni, obligațiuni și alte titluri de valoare ;

g) activitatea de tipărire și vânzare a timbrelor la valoarea declarată

Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată operațiunile de :

— tipărire a timbrelor ;

— vânzare a timbrelor la valoarea declarată.

Nu sunt scutite vânzările de timbre filatelice pentru colecții la alte valori decât cele declarate ;

h) operațiunile de vânzare a deșeurilor din industrie și a materialelor recuperate, precum și cele de intermediere, de comision sau de altă natură legate de acestea

Sunt scutite :

— vânzarea de deșuri rezultate din activitatea industrială ;

— vânzarea de materiale recuperate din casări, dezmembrări, demolări, de bunuri mobile și imobile ;

— vânzarea materialelor recuperate, colectate de la populație ;

— prestările de servicii legate de operațiunile de mai sus, cum sunt cele privind : sortarea, presarea, balotarea, manipularea, depozitarea, transportul etc.

Prevederile de mai sus nu se aplică vânzărilor de produse obținute din prelucrarea deșeurilor ;

i) produsele și serviciile livrate în rețeaua de desfacere către populație, prevăzute în anexa la ordonanță

Scutirea de taxa pe valoarea adăugată se aplică astfel

— pozițiile 1—7, atât la producători, importatori, oficii farmaceutice și unități sanitare, cât și în rețeaua de desfacere cu ridicata, mic-gros și cu amănuntul, exclusiv vânzările prin unitățile de alimentație publică și cele care practică adaosul comercial de alimentație publică.

La poziția 1, scutirea se aplică la carne de animale și păsări domestice, inclusiv organe și măruntaie, la pește, exclusiv icre, vândute în stare proaspătă, refrigerată sau congelată, independent de forma de prezentare (în carcasă, preambalată, dezosată etc.), destinate consumului populației.

Prevederile de mai sus nu se aplică vânzărilor de animale și păsări vii.

Poziția 2 cuprinde vânzările de lapte de consum și lapte praf către populație. Nu se aplică scutirea la livrările de lapte destinat industrializării.

Poziția 6 cuprinde livrările de medicamente, inclusiv substanțe farmaceutice și plante medicinale, efectuate de producător către unitățile sanitare, oficiile farmaceutice, farmacii sau alte unități comerciale, autorizate să desfacă astfel de produse, și vânzările acestora către populație. Vânzările de substanțe farmaceutice între unitățile producătoare de medicamente, precum și importurile de astfel de produse sunt scutite, de asemenea, de taxa pe valoarea adăugată ;

— poziția 8, numai la agenții economici din rețeaua de desfacere către populație ;

— poziția 9, la unitățile care distribuie energia electrică către populație ;

— poziția 10, la unitățile de distribuire către populație a energiei termice achiziționate sau produse în centralele proprii ;

— poziția 11, la unitățile care prestează transportul în comun urban de călători.

2. Cu privire la operațiunile de import

Potrivit art. 6 lit. B.a), importurile de bunuri care, potrivit legii, sunt scutite de taxa vamală, cu excepția celor prevăzute la art. 13 din Legea nr. 35/1991, sunt scutite și de taxa pe valoarea adăugată.

În această situație sunt :

— bunurile dobândite prin succesiuni testamentare, dovedite pe baza unor documente oficiale ;

— ajutoarele și donațiile, cu caracter social, umanitar, cultural, sportiv, didactic, primite de organizații sau asociații cu caracter umanitar sau cultural, ministere și alte organe de specialitate ale administrației publice, sindicate și partide politice, organizații de cult, federații, asociații sau cluburi sportive, instituții de învățământ, fără a fi destinate sau a fi folosite pentru subvenționarea campaniei electorale sau a unor activități ce pot constitui amenințări la siguranța națională ;

— materialele pentru probe, experimentări sau cercetări ;

— bunurile străine care devin, potrivit legii, proprietatea statului ;

— mostrele fără valoare comercială, materialele publicitare, de reclamă și documentare.

Pentru a beneficia de scutire, bunurile respective trebuie să îndeplinească următoarele condiții :

— să fie trimise de expeditor către destinatar fără nici un fel de obligații de plată ;

— să nu facă obiectul unor comercializări ulterioare

— să nu fie utilizate pentru prestații către terți, aducătoare de venituri ;

— să fie înscrise în patrimoniul persoanei juridice, și înregistrate în evidența contabilă proprie.

În cazul schimbării condițiilor de mai sus, importatorii sunt obligați să achite taxa pe valoarea adăugată, concomitent cu plata taxelor vamale.

De asemenea, sunt scutite următoarele categorii de bunuri :

- bunurile de origine română ;
- bunurile care au fost reparate sau înlocuite de partenerii externi, în perioada de garanție ;
- bunurile care se înapoiază în țară ca urmare a unei expedieri eronate ;
- bunurile introduse în țară de către persoanele fizice, misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în România, precum și de membrii acestora, și care, potrivit Regulamentului vamal în vigoare, sunt scutite de plata taxelor vamale ;
- aeronavele civile și produsele scutite de taxă vamală potrivit Acordului privind comerțul cu aeronave civile.

CAPITOLUL VI

Operațiuni impozabile prin opțiune

Potrivit art. 7 din ordonanță, agenții economici, precum și unitățile economice din cadrul altor persoane juridice, care efectuează operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.f), i)8 și i)12, pot opta pentru plata acestei taxe pentru întreaga activitate sau numai pentru o parte a acesteia.

Plătitorii de taxă prin opțiune beneficiază de dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă bunurilor sau serviciilor achiziționate sau realizate în unitățile proprii destinate realizării operațiunilor impozabile, potrivit reglementărilor cuprinse în cap. VI din ordonanță și precizărilor din prezentele norme.

Aprobarea se dă de către Ministerul Finanțelor prin direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat, pe bază de cerere și justificare economică, prezentate de solicitant, numai în condițiile în care includerea operațiunilor respective în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată nu influențează negativ alte operațiuni sau produse scutite de taxă pentru protecția socială sau a unor activități specifice.

Agenții economici, precum și unitățile economice din cadrul altor persoane juridice sunt obligați, ca pentru activitatea sau partea acesteia din care rezultă operațiuni supuse taxei pe valoarea adăugată prin opțiune, să organizeze un sector distinct din punct de vedere al evidenței contabile și al dreptului de deducere.

Aprobarea este irevocabilă până la 31 decembrie al celui de-al patrulea sau următor anului în care s-a introdus plata taxei pe valoarea adăugată prin opțiune și se prelungește, cu drept, pentru încă 5 ani, dacă în cursul perioadei inițiale de aplicare a opțiunii plătitor prin opțiune a beneficiat de deducerea taxelor aferente bunurilor de natura mijloacelor fixe cumpărate.

CAPITOLUL VII

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Potrivit prevederilor art. 10 alin. 1 și art. 12 din ordonanță, faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată iau naștere, de regulă, în momentul efectuării livrării bunurilor mobile, transferului proprietății bunurilor imobiliare sau prestării serviciilor.

Prin art. 10 alineatul ultim și art. 11 din ordonanță se reglementează condițiile în care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată aferentă unor operațiuni specifice, condiții care determină și exigibilitatea taxei.

În ceea ce privește bunurile din import aflate în regim de tranzit, antrepozit sau de introducere temporară în țară, potrivit Regulamentului vamal al României, faptul generator ia naștere la data când bunurile în cauză sunt scoase din regimul de mai sus și s-au întocmit formalitățile vamale corespunzătoare noii destinații.

Pentru bunurile exportate care s-au returnat, faptul generator intervine la data când bunurile respective au fost valorificate către beneficiarii interni.

Exigibilitatea este anticipată faptului generator atunci când :

- factura este emisă înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor ;
- contravaloarea bunurilor sau serviciilor se încasează înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor ;
- se încasează avansuri sau se fac decontări succesive.

Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii, inclusiv lucrările imobiliare, care se efectuează continuu sau succesiv, precum și pentru cele la care se încasează, de regulă, avansuri, cu autorizarea direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene și a municipiului București, exigibilitatea intervine la data stabilirii debitului clientului, pe bază de factură sau alt document legal înlocuitor.

Antreprenorii de lucrări imobiliare pot să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrărilor, pentru lucrările și în condițiile următoare :

1. Lucrări ce pot fi supuse plății taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrării :

- lucrările imobiliare cu caracter deosebit, executate în cadrul unui contract unic care prevede obligația antreprenorului de a asigura procurarea, instalarea sau încorporarea bunurilor mobile în lucrarea respectivă ;
- lucrările imobiliare, la care materialele și aparatele indispensabile pentru funcționarea instalațiilor sau încorporate în lucrare depășesc 50% din prețurile negociate între antreprenor și beneficiar.

2 Condiții și modalități de opțiune

Opțiunea se aprobă de direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene și a municipiului București, pe baza unei declarații prin care antreprenorul se obligă să achite, la efectuarea livrărilor, taxa pe valoarea adăugată aferentă lucrărilor, ce se încadrează în prevederile pct. 1 de mai sus, contractate după data declarației respective.

După obținerea aprobării opțiunii se interzice antreprenorilor facturarea taxei pe valoarea adăugată înainte de efectuarea livrării, iar beneficiarilor, să deducă taxa înainte de recepționarea lucrării.

Opțiunea plății taxei pe valoarea adăugată la livrarea lucrării se comunică beneficiarilor în termen de 10 zile de la aprobare.

Nerespectarea condițiilor de mai sus atrage anulara opțiunii și obligația plății taxei pe valoarea adăugată, în condițiile prevăzute de art. 12 din ordonanță.

Antreprenorul poate renunța oricând la opțiunea primită. În această situație, are obligația achitării taxei pe valoarea adăugată aferentă avansurilor încasate.

CAPITOLUL VIII

Baza de impozitare

Ca regulă generală, baza de impozitare este constituită pentru livrările de bunuri și prestările de servicii, din toate sumele, valorile, bunurile sau serviciile primite sau ce urmează a fi primite de furnizor sau prestator în contrapartidă pentru livrările sau prestațiile efectuate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată.

În cazul plății în natură, trebuie să se țină seama de valoarea tuturor bunurilor sau serviciilor care constituie contravaloarea livrării de bunuri sau prestării de servicii.

Baza de impozitare se determină integral la livrarea bunurilor sau prestarea serviciilor sau, după caz, la întocmirea facturilor, chiar dacă în contract se prevede plata în rate sau prin decontări succesive.

Agenții economici care realizează atât livrări de bunuri și prestări de servicii, cât și operațiuni de intermediere determină baza de impozitare corespunzător fiecărei categorii de operațiuni, potrivit prevederilor art. 13 din ordonanță.

Astfel, pentru vânzările de bunuri în regim de consignatie, baza de impozitare se determină după cum urmează :

a) suma obținută din vânzarea bunurilor cumpărate de la agenții economici sau încredințate de aceștia pentru a fi vândute. Pentru bunurile încredințate, vândute, agenții economici respectivi sunt obligați să emită facturi conținând elementele prevăzute în art. 25 lit. B. din ordonanță, cel mai târziu în ultima zi a lunii în care s-a efectuat vânzarea ;

b) suma reprezentând comisionul aplicat asupra vânzărilor de bunuri aparținând persoanelor fizice neînregistrate ca agenți economici sau persoanelor juridice necuprinse în sfera de aplicare sau scutite de plata taxei pe valoarea adăugată.

Pentru activitatea de intermediere în turism se aplică un regim specific în care baza de impozitare o constituie diferența dintre prețul total, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, plătit de client agențiilor de turism sau organizatorilor de circuite turistice, și prețul efectiv, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, facturat de prestatorii serviciilor de transport, hoteliere, de restaurant și alți prestatori care execută material serviciile utilizate de client.

Din taxa calculată pe baza cotei de 15,254%, aplicată asupra bazei de impozitare determinate potrivit alineatului precedent, se scade taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate necesităților proprii de funcționare ale agenției de turism sau organizatorilor de circuite turistice.

Agenții economici care prestează serviciile de turism folosind mijloace proprii sau închiriate (mijloace de transport, hoteluri, restaurante etc.) determină baza de impozitare potrivit art. 13 lit. b) din ordonanță.

În cazul în care anumite elemente accesorii ale prețului nu sunt determinate în mod precis în momentul desfacerii mărfurilor, toate sumele percepute ulterior livrării bunurilor dau loc la impozitare din momentul facturării.

Reprezintă *cheltuieli accesorii ale livrărilor de bunuri sau prestărilor de servicii* comisioanele, cheltuielile de ambalare, de transport, de asigurare și altele de asemenea natură datorate de cumpărător, în măsura în care nu au fost cuprinse în prețurile negociate.

În baza art. 14 din ordonanță, nu se cuprind în baza de impozitare următoarele :

a) remizele și alte reduceri de preț acordate de către furnizor direct clientului, inclusiv cele acordate după facturarea bunurilor sau serviciilor.

Pentru a putea fi excluse din baza de impozitare, remizele și alte reduceri de preț trebuie să îndeplinească următoarele condiții :

— să fie efective și în sume exacte în beneficiul clientului ;

— să nu constituie, în fapt, remunerarea unui serviciu sau o contrapartidă pentru o prestație oarecare ;

— să fie reflectate în facturi sau alte documente legale, iar pentru cele acordate după facturare să se respecte prevederile art. 28 din ordonanță ;

b) penalizările pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale.

Excluderea din baza de impozitare se face numai dacă sunt percepute peste prețurile și tarifele negociate.

Nu se exclud din baza de impozitare sumele încasate pentru acoperirea prejudiciilor provocate de distrugerea, deteriorarea, nerestituirea în termen a bunurilor închiriate sau altele similare, care în fapt prezintă contravaloarea bunurilor livrate ;

c) dobânzile percepute pentru plățile cu întârziere ;

d) sumele achitate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestora. Exercițarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă sumelor respective se face numai de către clientul în contul căruia s-au achitat sumele respective ;

e) ambalajele care circulă între furnizorii de marfă și clienți prin schimb, fără facturare ;

f) sumele încasate de către agenții economici de la persoanele fizice sau juridice cărora li s-a acordat locația de gestiune ;

g) primele încasate de la buget pentru animale și păsări vii destinate tăierii și pentru lapte de vacă.

În baza art. 15 din ordonanță, baza de impozitare va fi redusă corespunzător în situația :

— refuzurilor totale sau parțiale rămase definitive ;

— ambalajelor în care s-a expedit marfa, restituite și facturate de clienți ;

— neîncasării totale sau parțiale a contravalorii bunurilor sau serviciilor de la clienți, declarați insolvaibili prin hotărâri judecătorești definitive.

CAPITOLUL IX

Cotele de impozitare

În conformitate cu art. 17 din ordonanță, pentru operațiunile impozabile obligatoriu privind livrările de bunuri, transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare și prestările de servicii, din țară sau din import, se aplică o cotă unică de 18%. Operațiunile de export sau asimilate exportului de bunuri și servicii sunt supuse cotei zero.

1. Cota de 18%

Se aplică, potrivit prevederilor art. 17 lit. A, asupra operațiunilor privind :

a) vânzările de bunuri mobile și imobile, efectuate de către persoanele fizice sau juridice autorizate, către beneficiari cu sediul sau domiciliul în România, cu excepția bunurilor seutite potrivit legii.

Aceeași cotă se aplică și vânzărilor de bunuri către persoanele fizice nerezidente în România ;

b) importul de bunuri mobile, precum și vânzarea acestora către beneficiari, în condițiile prevăzute la lit. a) de mai sus ;

c) prestările de servicii pentru care locul de impozitare este situat în România, potrivit prevederilor cap. IV din prezentele norme.

2. Cota zero

Se aplică, potrivit prevederilor art. 17 lit. B, pentru operațiunile de export de bunuri și servicii efectuate de agenții economici cu sediul în România :

a) Export de bunuri

Cuprinde livrările de bunuri efectuate de agenți economici cu sediul în România către beneficiari cu sediul în străinătate și care sunt transportate în afara teritoriului țării, cu îndeplinirea formalităților vamale pentru export.

Cota zero se aplică și prestărilor de servicii legate direct de exportul bunurilor, cum sunt :

— serviciile prestate de comisionari sau alți intermediari care intervin în operațiunile de export ;

— transportul mărfurilor exportate la destinație în străinătate ;

— prestările accesorii la transportul bunurilor exportate : încărcări-descărcări ale mijloacelor de transport, manipulări ale mărfurilor ;

— închirierea mijloacelor de transport, inclusiv cele dotate cu materiale necesare pentru protecția mărfurilor exportate ;

— paza și depozitarea mărfurilor exportate ;

— operațiunile de prezentare și ambalare ale produselor destinate exportului.

Prestatorii de servicii beneficiază de cota zero numai în condițiile în care prezintă documentația din care să rezulte că operațiunile în cauză sunt direct legate de exportul de bunuri.

În cazul în care nu se îndeplinește condiția de mai sus, prestatorul facturează serviciile aplicând cota de

18%, urmând ca exportatorul să aplice prevederile art. 5 lit. b) din ordonanță.

Justificarea realității exportului se face prin :

- a) declarația de export, vizată de organele vamale ;
- b) documentele de transport internațional ;
- c) polița de asigurare și/sau de reasigurare ;
- d) orice alte documente specifice prestărilor efectuate în porturi, aeroporturi, gări și autogări, după caz.

b) Export de servicii

Sunt supuse cotei zero prestările de servicii efectuate de agenți economici cu sediul în România, în favoarea beneficiarilor cu sediul în străinătate, și care sunt folosite în afara României, cum sunt :

- închirierea de bunuri mobile corporale ;
- cesiuni și concesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț și alte drepturi similare ;
- serviciile de publicitate, consulting, studii, cercetări și expertize, ca și furnizarea de informații în domeniul prelucrării automate a datelor ;
- serviciile de arhitectură, proiectare, studii, expertize și alte prestări ale agenților imobiliari, pentru bunurile imobiliare situate în străinătate ;
- reparațiile, transformările, întreținerea și alte prestări, efectuate la navele de comerț maritim sau pe fluvii internaționale, precum și la aeronave.

Sunt supuse, de asemenea, cotei zero :

- prestările de servicii efectuate în porturi și aeroporturi, aferente navelor de comerț maritim și pe fluvii internaționale, precum și aeronavelor, aparținând companiilor de transport străine ;
- transportul de marfă și de persoane, în și din porturile și aeroporturile din România, cu nave și aeronave românești comandate de beneficiari cu sediul în străinătate ;
- transportul internațional de persoane în și din străinătate, efectuat cu mijloace de transport maritim, aerian și feroviar.

3. Cota ce se aplică asupra prețurilor cu amănuntul sau asupra tarifelor practicate pentru serviciile prestate populației sau altor consumatori, care cuprind și taxa pe valoarea adăugată

Cota de 18% prevăzută de art. 17 din ordonanță se aplică asupra bazei de impozitare, determinată potrivit art. 13 din ordonanță, în care nu este cuprinsă taxa pe valoarea adăugată.

Pentru bunurile comercializate prin comerțul cu amănuntul (magazine comerciale, consignații, unități de alimentație publică sau alte unități care au relații directe cu populația), precum și pentru unele prestări de servicii (transport, poștă, telefon, telegraf etc.), prețurile sau tarifele practicate cuprind și taxa pe valoarea adăugată.

În aceste condiții, taxa pe valoarea adăugată se determină prin aplicarea unei cote recalculate după formula $18 : 118 \times 100$ asupra sumei obținute din vânzarea bunurilor și din prestarea serviciilor respective.

CAPITOLUL X

Regimul deducțiilor

Potrivit art. 18 din ordonanță, plătitorii taxei pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei aferente intrărilor de bunuri sau servicii destinate realizării de operațiuni impozabile.

Prin bunuri și servicii achiziționate pentru realizarea de operațiuni impozabile se înțeleg materiile prime și materialele, combustibilul și energia, piesele de schimb, obiectele de inventar și de natura mijloacelor fixe, precum și alte bunuri și servicii ce urmează a se reflecta în cheltuielile de producție sau, după caz, de circulație.

Nu poate fi dedusă, potrivit legii, taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor referitoare la :

a) bunuri și servicii destinate realizării de operațiuni scutite ;

b) bunuri și servicii destinate folosirii în scop personal sau punerii la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit ;

c) bunuri și servicii achiziționate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia ;

d) servicii de transport, hoteliere, de restaurant și altele efectuate pentru activitatea de intermediere în turism și care sunt utilizate sau consumate de turiști ;

e) alte cheltuieli care nu au legătură directă și exclusivă cu activitatea firmei, cum ar fi cele pentru : distracție, divertisment, achiziționarea și întreținerea autoturismelor folosite pentru activități ce nu au drept scop obținerea de profit.

Exercitarea dreptului de deducere nu se face pentru fiecare operațiune în parte, ci pentru ansamblul operațiunilor realizate în cursul unei luni.

În situația în care un agent economic realizează atât operațiuni impozabile, cât și operațiuni scutite de plata taxei pe valoarea adăugată, dreptul de deducere se determină, potrivit art. 20 din ordonanță, în raport cu participarea bunurilor sau serviciilor achiziționate la realizarea operațiunilor impozabile.

Gradul de participare a bunurilor și serviciilor achiziționate la realizarea de operațiuni impozabile se determină lunar, ca raport între suma reprezentând contravaloarea bunurilor livrate și serviciilor prestate supuse taxei pe valoarea adăugată și totalul operațiunilor realizate în luna respectivă.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă mărfurilor cumpărate în vederea revânzării ca atare sau sub formă de preparate culinare prin unitățile din rețeaua comercială nu se supune recalculării prevăzute la alineatul precedent. Taxa respectivă se deduce integral, cu condiția respectării prevederilor art. 19 din ordonanță.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă mijloacelor fixe, materiilor prime, altor bunuri și servicii achiziționate înainte de punerea în funcțiune a unui obiectiv de investiții, dedusă potrivit prevederilor de mai sus, se recalculează la expirarea primului an de funcționare, în condițiile prevăzute de art. 20 din ordonanță.

Prin art. 19 din ordonanță se stabilesc condițiile în care agenții economici pot beneficia de dreptul la deducerea taxei pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, și anume :

a) să justifice prin documente legal întocmite cuantumul taxei.

Documentele legale sunt :

— facturile sau alte documente înlocuitoare, pentru bunurile și serviciile cumpărate de la furnizorii din țară ;

— declarația vamală de import, vizată de organele vamale pentru taxa plătită la importuri ;

— documentul care confirmă achitarea taxei de către agentul economic, pentru livrările către sine ;

b) să justifice că bunurile în cauză sunt destinate pentru nevoile firmei și sunt proprietatea acesteia.

Modalitățile de exercitare a dreptului de deducere sunt reglementate prin art. 21 din ordonanță, și anume :

a) prin reținerea din suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată, pentru livrările de bunuri și serviciile prestate, a taxei aferente intrărilor ;

b) prin rambursarea de către organul fiscal a sumei reprezentând diferența dintre taxa aferentă intrărilor și taxa facturată de agentul economic pentru livrările de bunuri sau serviciile prestate.

Termenele pentru regularizarea cu bugetul de stat a diferențelor de taxă sunt următoarele :

— diferența rezultată potrivit art. 21 lit. a) se achită până la data de 25 a lunii următoare ;

— diferența rezultată potrivit art. 21 lit. b) se regularizează astfel :

a) pentru unitățile care realizează operațiuni de export, prin rambursare lunară, în termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentației și cererii transmise organului fiscal competent ;

b) pentru unitățile care realizează atât operațiuni supuse taxei, cât și operațiuni scutite de la plata taxei, prin compensarea minusului dintr-o lună cu taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat în lunile următoare.

În situația în care sumele datorate bugetului de stat, exigibile în lunile următoare, nu acoperă integral taxa deductibilă, diferența se rambursează de organul fiscal competent, astfel :

— în termen de 30 de zile de la data depunerii documentației și cererii de rambursare transmise organului fiscal competent, în situația în care din deconturile întocmite pe o perioadă de 3 luni consecutiv rezultă taxă de rambursat ;

— în termen de 30 de zile de la data depunerii documentației și cererii de rambursare transmise organului fiscal competent de către societățile agricole, unitățile care prelucrează sezonier produse agricole vegetale și de către cele care depozitează la nivel național produse agricole vegetale pentru taxa pe valoarea adăugată de rambursat rezultată din decontul lunar.

Sumele sub 100.000 lei nu se rambursează, urmând a fi regularizate prin reportare în perioadele următoare.

Întreprinderile cu producție sezonieră pot cere rambursarea sumelor cuvenite la finele lunii următoare încheierii sezonului.

După întocmirea documentației și prezentarea cererii de rambursare la organul fiscal competent, suma respectivă nu mai poate fi inclusă în decont și reținută din taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor sau serviciilor facturate în perioada următoare celei pentru care s-a solicitat regularizarea.

În baza art. 24 din ordonanță se stabilesc următoarele cazuri în care organele Ministerului Finanțelor pot cere agenților economici garanții personale sau solidare pentru eventualele sume incorect rambursate sau incorect solicitate la rambursare ;

— când suma de rambursat depășește 1 milion lei, ca urmare a livrării produselor la export ;

— când din documentația prezentată rezultă că s-a ajuns în situația de a solicita rambursarea diferenței de taxă pe valoarea adăugată, ca urmare a unor aprovizionări excesive la nelivrării produselor executate sau serviciilor prestate ;

— când din verificări au rezultat abateri de la prevederile legii cu privire la obligațiile plătitorilor.

Garanțiile vor fi constituite de către agenții economici din bunuri și alte valori, până la nivelul sumelor solicitate a fi rambursate, pe termen de maximum 30 de zile de la data restituirii.

În cadrul acestui termen, organele fiscale sunt obligate să verifice corecta determinare a sumelor rambursate și să regularizeze eventualele diferențe.

CAPITOLUL XI

Obligațiile plătitorilor

Persoanele fizice și juridice care realizează livrări de bunuri sau prestări de servicii ce se încadrează în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată au obligațiile prevăzute de art. 25 din ordonanță.

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale

Agenții economici în funcțiune la data aplicării taxei pe valoarea adăugată vor fi luați în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată pe baza datelor raportate prin bilanțul întocmit pentru anul 1992 și, după caz, pe baza declarației depuse în anul 1993 în vederea atribuirii codului fiscal. Agenții economici care nu au funcționat întreg anul 1992 și au raportat prin bilanț un volum de activitate de până la 10 milioane lei sunt obligați să depună la organul fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data aprobării prezentelor norme, o declarație privind cifra de afaceri prevăzută pentru anul 1993.

Agenții economici care nu au depus declarația de înregistrare prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 349/1992, precum și cei înființați după data de 1 iunie 1993 depun declarația de înregistrare la termenele și potrivit modelului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 224/1993.

Organele fiscale vor remite agenților economici care au declarat o cifră de afaceri de peste 10 milioane lei pe 12 luni, în termen de 15 zile de la data primirii declarației, înștiințarea de luare în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată concomitent cu transmiterea codului fiscal.

Agenții economici care în cursul anului au depășit plafonul de scutire prevăzut la art. 6 lit. A.i) 12 din ordonanță sunt obligați să solicite luarea în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată începând cu data de 1 a lunii a doua celei în care plafonul a fost depășit.

Cererea se depune organului fiscal care i-a atribuit codul fiscal, până la data de 15 a lunii următoare celei în care au realizat depășirea, și va cuprinde :

— datele de identificare cuprinse în declarația de înregistrare pentru atribuirea codului fiscal ;

— cifra de afaceri realizată ;

— data depășirii plafonului de scutire de taxa pe valoarea adăugată.

La încetarea activității, agenții economici sunt obligați să solicite, în termen de 15 zile de la data actului legal în care se consemnează situația respectivă, scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, concomitent cu depunerea declarației prevăzute la art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993.

B. Cu privire la întocmirea documentelor de vânzare

Persoanele fizice și juridice care realizează operațiuni impozabile sunt obligate să consemneze livrările de bunuri și prestările de servicii în facturi sau documente înlocuitoare, în condițiile prevăzute la art. 25 lit. B. din ordonanță și în Hotărârea Guvernului nr. 768/1992.

În baza prevederilor de mai sus, sunt scutiți de obligația emiterii unei facturi agenții economici care realizează următoarele operațiuni impozabile :

1. transport cu taximetre, precum și transport de persoane pe bază de bilete de călătorie și abonamente ;
2. folosirea de către agenții economici a unor bunuri și servicii executate în unitățile proprii ;
3. vânzări de bunuri și prestări de servicii către populație pe bază de documente fără nominalizări privind cumpărătorul.

Agenții economici care se încadrează în situațiile de mai sus sunt obligați să reflecte operațiunile realizate în documentele tehnico-operative prevăzute în normele metodologice în vigoare.

Agenții economici beneficiari de produse și servicii, în condițiile prevăzute mai sus, își exercită dreptul de deducere, cu respectarea prevederilor art. 18 și art. 19 lit. a) și b) din ordonanță, pe baza chitanței fiscale emise de furnizor sau prestator ori pe baza documentului prin care s-a efectuat plata și care conține certificarea expresă a furnizorului sau prestatorului privind includerea taxei pe valoarea adăugată în preț sau în tarif.

Suma taxei pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor respective se determină potrivit prevederilor din cap. IX pct. 3 din prezentele norme.

C. Cu privire la evidența operațiunilor :

a) să țină în mod regulat evidența contabilă potrivit normelor în vigoare, care să-i permită să determine suma impozabilă și taxa pe valoarea adăugată datorată pentru livrările și serviciile efectuate, precum și a celei deductibile aferente intrărilor sau să aibă un registru cu pagini numerotate în care să înscrie zilnic, fără ștersături și spații neutilizate, elementele necesare pentru determinarea taxei pe valoarea adăugată datorată pentru vânzări și deductibilă pentru intrări.

Modul de reflectare în evidența contabilă sau în registre a operațiunilor prevăzute la alineatul precedent se stabilesc potrivit art. 4 din Legea nr. 82/1991 ;

b) să întocmească și să depună lunar la organul fiscal, până la data de 25 a lunii următoare, deconturi privind operațiunile realizate și taxa pe valoarea adăugată aferentă. Formularul se procură de la organul fiscal, se completează cu toate datele solicitate, se semnează de persoanele autorizate și i se aplică ștampila care angajează firma.

Persoanele juridice care au subunități înregistrate în baza art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993 pot atribui acestora, cu avizul organului fiscal competent, calitatea de plătitori de taxă pe valoarea adăugată, situație în care le revin toate obligațiile și drepturile rezultate din normele legale referitoare la taxa pe valoarea adăugată ;

c) să furnizeze organelor fiscale care efectuează verificări sau investigații privind respectarea normelor legale toate documentele necesare stabilirii taxei pe valoarea adăugată aferente operațiunilor efectuate atât la sediul principal, cât și la sucursale sau agenții

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată :

a) să achite taxa datorată potrivit decontului întocmit, lunar, până la data de 25 a lunii următoare, prin virament, cec sau numerar la organul fiscal la care s-a înregistrat ca plătitor sau la banca comercială, după caz ;

b) să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă produselor din import la organul vamal, concomitent cu plata taxelor vamale. Taxa datorată se determină de către importator prin completarea datelor din formularul pe care îl procură de la organul vamal. Taxa achitată se confirmă prin semnătura și ștampila ce angajează organul vamal.

Pentru bunurile din import exceptate de taxe vamale potrivit normelor legale privind tariful vamal de import, precum și pentru cele scutite de taxe vamale în baza art. 13 din Legea nr. 35/1991; importatorii sunt obligați să întocmească declarația vamală de import și să determine, potrivit legii, valoarea în vamă, taxele și accizele datorate de aceștia și, pe baza acestora, să calculeze taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat.

Taxa pe valoarea adăugată datorată se plătește la organul vamal conform reglementărilor în vigoare privind plata taxelor vamale.

Pentru bunurile din import la care se acordă liber de vamă cu caracter provizoriu, precum și pentru cele aflate în regim de tranzit, antrepozit sau de introducere temporară în țară, importatorul sau reprezentantul său autorizat este obligat să depună o garanție egală cu valoarea taxei vamale, plus accizele și taxa pe valoarea adăugată aferente bunurilor respective.

Importatorul are dreptul de deducere a taxei achitate organului vamal din taxa pe valoarea adăugată datorată după vânzarea bunurilor din import. În cazul importurilor realizate direct de către beneficiari, dreptul de deducere a taxei achitate organului vamal se exercită potrivit prevederilor cap. VI din ordonanță ;

c) să achite taxa datorată bugetului de stat concomitent cu declarația înaintată organului fiscal pentru scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată în termenul reglementat prin art. 25 lit. A.b) din ordonanță.

CAPITOLUL XII**Dispoziții finale**

În baza art. 26 din ordonanță, formularele pentru facturi, documentele înlocuitoare, borderourile zilnice de vânzare, încasare și alte documente necesare aplicării prevederilor legale privind taxa pe valoarea adăugată se stabilesc de Ministerul Finanțelor și sunt obligatorii pentru plătitorii de taxă pe valoarea adăugată.

Potrivit art. 27 din ordonanță, agenții economici care realizează operațiuni impozabile au obligația asigurării condițiilor necesare pentru emiterea documentelor, prelucrarea informațiilor și conducerea evidențelor prevăzute de reglementările în domeniul taxei pe valoarea adăugată, iar cei care au ca obiect de activitate comerțul cu amănuntul, activități hoteliere, prestări de servicii către populație și alte activități de asemenea natură au și obligația instalării aparatelor de marcat, care să corespundă cerințelor privind aplicarea taxei pe valoarea adăugată.

În acest scop, agenții economici vor asigura pregătirea adecvată a personalului propriu și dotarea cu aparatură tehnică necesară realizării în condiții optime a lucrărilor prevăzute de normele legale în domeniul taxei pe valoarea adăugată.

Corectarea erorilor de înregistrare se va face conform prevederilor regulamentului de aplicare a Legii contabilității, iar corectarea taxei pe valoarea adăugată facturată în mod eronat, potrivit art. 28 din ordonanță, prin emiterea unei noi facturi, în roșu, pentru sumele ce urmează a fi scăzute, și în negru, pentru cele de adăugat.

Conform art. 31 din ordonanță, taxa pe valoarea adăugată se aplică pentru toate livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate după intrarea în vigoare a ordonanței, indiferent de data încheierii contractelor, executării produselor sau prestării serviciilor.

Produsele livrate și serviciile prestate până la data introducerii taxei pe valoarea adăugată, justificate cu documente de expediție și transport, procese-verbale de recepție sau alte documente similare din care să rezulte că livrarea și, respectiv, prestarea s-au efectuat anterior aplicării Ordonanței Guvernului nr. 3/1992, vor fi facturate potrivit metodologiei legale în vigoare la data efectuării operațiunilor respective.

Impozitul pe circulația mărfurilor cuprins în valoarea materiilor prime, a materialelor și utilajelor aflate în stoc sau încorporate în producția neterminată, semifabricate, în produse finite sau mijloace fixe existente în unitățile producătoare la data aplicării Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 nu este deductibil din taxa pe valoarea adăugată datorată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate după această dată.

Bunurile aflate pe drum, expediate și facturate de furnizori înainte de data intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 și recepționate de beneficiari după această dată, se consideră în stoc la beneficiari și urmează reglementările prevăzute la alineatul precedent.

Pentru produsele exportate se va restitui impozitul pe circulația mărfurilor, potrivit autorizării și metodologiei în vigoare până la data aplicării taxei pe valoarea adăugată.

Impozitul pe circulația mărfurilor cuprins în facturile sau documentele înlocuitoare emise, dar neîncasate până la data aplicării Ordonanței Guvernului nr. 3/1992, se varsă la bugetul de stat potrivit meto-

dologiei în vigoare la data efectuării operațiunilor respective.

Sumele rămase de încasat la data aplicării Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 pentru livrări de bunuri și prestări de servicii cu plata în rate nu se supun taxei pe valoarea adăugată la termenele scadente după intrarea în vigoare a ordonanței.

Avansurile încasate de furnizori și prestatori până la data introducerii taxei pe valoarea adăugată se impozitează potrivit reglementărilor legale existente la data efectuării operațiunilor respective, urmând ea la facturarea bunurilor livrate și a serviciilor prestate baza de impozitare să se diminueze corespunzător.

Prețurile de cumpărare aferente mărfurilor existente în stoc la data introducerii taxei pe valoarea adăugată vor fi corectate de către agenții economici plășitori de taxă pe valoarea adăugată din rețeaua comercială, prin eliminarea impozitului pe circulația mărfurilor cuprins în facturile emise de furnizori.

Corectarea prețurilor și regularizarea diferențelor se vor efectua potrivit normelor metodologice ce vor fi emise de Ministerul Finanțelor în termen de 30 de zile de la data aprobării prezentelor norme.

Art. 32—34 din ordonanță reglementează dreptul organelor fiscale de a controla modul cum se respectă prevederile normelor legale, de a calcula majorări pentru plățile cu întârziere și de a aplica amenzi pentru abaterile constatate care constituie contravenție.

În situațiile prevăzute de art. 32 alineatul ultim, organele fiscale sunt autorizate să procedeze la stabilirea taxei pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat prin estimare. Estimarea se va face ținându-se seama de volumul activității din perioada precedentă și prin comparație cu taxa pe valoarea adăugată raportată de alți agenți economici cu profil similar.

Concomitent cu stabilirea taxei datorate bugetului de stat prin estimare, organele fiscale vor aplica majorările și amenziile prevăzute de art. 34 și 36 din ordonanță, după caz.

Constatarea contravenției și aplicarea amenzii se fac conform Legii nr. 32/1968, cu excepția art. 25, 26 și 27.

Ca urmare, contravenienții nu beneficiază de prevederile articolelor de mai sus privind plata pe loc sau, după caz, în cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute în actul normativ pentru fapta săvârșită.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, calea 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 1,
cont 30.98.12.301 E.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București,
str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.68.55.5b.